

ΑΠΟΦΑΣΗ¹ ΑΡΙΘΜ. 273/IV/2004

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου των Γραφείων της (Κότσικα 1Α και Πατησίων) την 30^η Σεπτεμβρίου 2004, ημέρα Πέμπτη και ώρα 12:00, με τη εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Μέλη: Νικόλαος Γεράσιμος,

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης,

Παναγιώτης Μαντζουράνης,

Κων/νος Ηλιόπουλος,

Λεωνίδας Νικολούζος,

Ιωάννης Κατσουλάκος,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης και

Νικόλαος Φαραντούρης, κωλυομένου του τακτικού Χαρίσιου Ταγαρά.

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα, κωλυομένης της τακτικής Αλεξάνδρας-Μαρίας Ταραμπίκου.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν η από **12.8.2004** γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, κατά το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, από τη εταιρεία **Bayard Metering (Europe) GmbH** για την εξαγορά του 100% των μετοχών της εταιρείας **Metering HoldCo 3 (drei) GmbH**.

Στη συνεδρίαση παρέστη η γνωστοποιούσα εταιρεία Bayard Metering (Europe) GmbH μετά του νομίμου εκπροσώπου της Στέφανου Παπαπαναγιώτου και της πληρεξουσίου δικηγόρου της Αικατερίνης Ράπτη και η εξαγοράζουσα εταιρεία Metering HoldCo 3 (drei) GmbH μετά του νομίμου εκπροσώπου του Ομίλου εταιριών Landis&Gyr Δημητρίου Άβραμπου.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και πρότεινε: «τη μη απαγόρευση της ανωτέρω γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην σχετική αγορά την οποία αφορά.»

Στην συνέχεια τον λόγο έλαβε η ανωτέρω πληρεξούσια δικηγόρος της γνωστοποιούσας εταιρείας, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις αυτής, απάντησε σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την έγκριση της συγκέντρωσης.

Κατόπιν, αφού απεχώρησαν η ανωτέρω πληρεξούσια δικηγόρος και οι νόμιμοι εκπρόσωποι των ενδιαφερομένων εταιρειών, η Επιτροπή διασκέφτηκε και αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διατύπωσαν, προφορικά, οι ενδιαφερόμενες εταιρείες,

---

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β'/4.4.2001), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Στις 12.8.2004 η γερμανική εταιρεία Bayard Metering (Europe) GmbH γνωστοποίησε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β παρ.1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, την σκοπούμενη εξαγορά του συνόλου των μετοχών της εταιρείας Metering HoldCo 3 (drei) GmbH (εφεξής εξαγοραζόμενη), τις οποίες κατέχουν σε ποσοστό με 84,08 % η εταιρεία Metering Luxemburg 2(g) S.a.r.l., εξολοκλήρου θυγατρική της λουξεμβουριανής εταιρείας Demag Investment S.a.r.l., και σε ποσοστό 15,92% η εταιρεία Metering Management Beteiligungs GmbH & Co. KG.

Η σύμβαση εξαγοράς μετοχών υπεγράφη στις 29 Ιουνίου 2004 μεταξύ αφενός των εταιρειών Metering Luxembourg 2 (g) S.a.r.l. και Metering Management Beteiligungs GmbH & Co KG, αφετέρου της εταιρείας Bayard Metering (Europe) GmbH (εφεξής Αγοραστής-στη σύμβαση αναφέρεται με την προηγούμενη επωνυμία της, Einhundertneunundvierzigste Verwaltungsgesellschaft Dammator mbH) και Demag Investment S.a.r.l.

Η υπό κρίση εξαγορά, προ της γνωστοποίησής της στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, αποτέλεσε αντικείμενο Αιτιολογημένης Αναφοράς προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ε.Επ.), σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 5 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 139/2004 του Συμβουλίου της 20^{ης} Ιανουαρίου 2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων, προκειμένου να εξετασθεί ως συγκέντρωση κοινοτικής διάστασης από την Ε.Επ.. Η αναφορά υποβλήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην Ε.Επ. στις 5.7.2004, διαβιβάσθηκε σε όλα τα κράτη-μέλη, στις διατάξεις περί συγκεντρώσεων των οποίων ενέπιπτε και είχε παραληφθεί από αυτά μέχρι 7.7.2004. Επί της αναφοράς εξέφρασε διαφωνία το Ηνωμένο Βασίλειο και ως εκ τούτου η υπόθεση δεν παραπέμφθηκε για εξέταση από την Ε.Επ.

II. α) Η εξαγοράζουσα γερμανική εταιρεία Bayard Metering (Europe) GmbH, η οποία ασχολείται με την εξαγορά και ανάπτυξη εταιρειών, ελέγχεται άμεσα και εξολοκλήρου από την εταιρεία Ampy Holdings Ltd, εταιρεία του ομίλου Bayard, του οποίου ηγείται η εταιρεία Bayard Capital Partners Pty Ltd.

Το 2003, η Bayard εξαγόρασε τις εταιρείες Bayard Metering (NZ) Limited, Emwest Products Pty Limited, Dalian Email Metering LLC, Ampy Holdings Ltd, Ampy Automation Digilog Ltd, Ampy Assembly Services Ltd και Ampy CFZ JPSC. (εφεξής από κοινού και ως “Τομέας AMPY”).

Ο Τομέας AMPY, κατασκευάζει μετρητές αερίου και ηλεκτρικού ρεύματος. Οι μετρητές αερίου κατασκευάζονται στη Μελβούρνη και δεν πωλούνται εκτός Αυστραλίας, ενώ τα υπόλοιπα προϊόντα διατίθενται σε διάφορες χώρες παγκοσμίως.

Ο Τομέας AMPY είναι ο μεγαλύτερος κατασκευαστής μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος στην Αυστραλία και διαθέτει εργοστάσια στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Αυστραλία και στην Κίνα. Στην Ευρώπη και συγκεκριμένα στο Ηνωμένο Βασίλειο, ασχολείται με την συναρμολόγηση ηλεκτρονικών μετρητών προπληρωμής και οικιακής χρήσης, ενώ στην Αυστραλία κατασκευάζει βιομηχανικούς/εμπορικούς (industrial / commercial, “I&C”)

πολυφασικούς μετρητές και ένα μικρό αριθμό ηλεκτρονικών μετρητών για οικιακή χρήση, στη δε Κίνα κατασκευάζει ηλεκτρομηχανικούς μετρητές.

Ο Τομέας AMPY διανέμει τα προϊόντα του είτε απευθείας είτε μέσω θυγατρικών εταιρειών και τρίτων διανομέων.

Ο Τομέας AMPY δεν είχε μέχρι σήμερα παρουσία και πωλήσεις στην Ελλάδα και δεν έχει συνάψει ή κατακυρωθεί σε αυτόν οποιαδήποτε σύμβαση με εταιρεία στην χώρα. Για πρώτη φορά συμμετείχε σε διαγωνισμό που διενήργησε η ΔΕΗ στις 20 Ιουλίου 2004 για την προμήθεια 1.120 ψηφιακών μετρητών και 300 modems. Μέχρι τη συζήτηση της υπόθεσης στην Επιτροπή Ανταγωνισμού η προσφορά αυτή βρισκόταν στο στάδιο αξιολόγησής της από την ΔΕΗ ως προς τα τεχνικά χαρακτηριστικά της.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών (οικονομικό έτος 2003) του ομίλου Bayard, βάσει του άρθρου 4στ του ν. 703/77, ανέρχεται σε 97 εκατομ. ΕΥΡΩ (ήτοι 110 εκατομ. δολάρια), ενώ ο κύκλος εργασιών στην Ε.Ε. ανέρχεται σε [...] εκατομ. ΕΥΡΩ (ήτοι [...] εκατομ. δολάρια).

β) Η εξαγοραζόμενη εταιρία Metering HoldCo 3 (drei) GmbH είναι εταιρεία χαρτοφυλακίου διεθνούς ομίλου εταιρειών που λειτουργούν εν γένει υπό την επωνυμία «Landis & Gyr, group GmbH». Οι εταιρείες του ομίλου σχεδιάζουν και κατασκευάζουν μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος, αερίου, και θερμότητας, λογισμικό και συστήματα διαχείρισης ενέργειας, δέκτες τηλεχειρισμού και συστήματα πληρωμής ηλεκτρικού ρεύματος και αερίου (εφεξής οι εταιρείες αυτές από κοινού ως «Landis»).

Ο όμιλος αποτελείται από 24 εταιρείες, άμεσα και εξολοκλήρου ελεγχόμενες, ενώ κατέχει πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής στο κεφάλαιο 5 εταιρειών και συμμετέχει με ποσοστό μικρότερο του 50% στο κεφάλαιο τριών επίσης εταιρειών.

Η Landis διαθέτει ένα παγκόσμιο δίκτυο παραγωγής, που αποτελείται από τρεις βασικές εγκαταστάσεις μαζικής παραγωγής μετρητών, που βρίσκονται εγκατεστημένες στην Ελλάδα (Κόρινθο), στο Μεξικό και στην Ινδία, όπως επίσης οκτώ εγκαταστάσεις μικρότερης παραγωγικής ικανότητας ή εξειδικευμένων γραμμών συναρμολόγησης που βρίσκονται στην Ελβετία, στη Γερμανία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Γαλλία, στην Κίνα, στην Νότιο Αφρική, στις Ηνωμένες Πολιτείες και στην Βραζιλία.

Η Landis αγοράζει σχεδόν όλα τα μέρη και υποσυστήματα για μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος από εξωτερικούς προμηθευτές και επικεντρώνεται αποκλειστικά στον σχεδιασμό και στην τελική συναρμολόγηση του προϊόντος.

Η έδρα και οι κύριες εγκαταστάσεις της Landis στην Ελλάδα βρίσκονται στο 78^ο χλμ. της Εθνικής Οδού Αθηνών-Κορίνθου. Το εργοστάσιο παραγωγής κατασκευάζει μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή και βιομηχανική χρήση.

Η Landis διατηρεί γραφεία πωλήσεων σε πολλές χώρες και καλύπτει τις υπόλοιπες χώρες μέσω συνεργασιών με τοπικές εταιρείες, που ενεργούν ως διανομείς. Η Landis+Gyr Α.Ε. στην Ελλάδα πωλεί μέσω του δικού της προσωπικού πωλήσεων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών (οικονομικό έτος 2003) του Ομίλου Landis & Gyr, σύμφωνα με το άρθρο 4στ ν. 703/77,

ανέρχεται σε 389 εκατομ. ΕΥΡΩ (440 εκατομ. δολάρια), ενώ ο κύκλος εργασιών στην ΕΕ ανέρχεται σε [...] εκατομ. ΕΥΡΩ ([...] εκατομ. δολάρια).

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στην ελληνική αγορά ανέρχεται σε [...] εκατομ. ΕΥΡΩ εκ των οποίων οι πωλήσεις προς Δ.Ε.Η. αντιστοιχούν σε [...] εκατομ. ΕΥΡΩ.

III. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Όπως προαναφέρθηκε, η εξαγοραζόμενη εταιρία καθώς και η εξαγοράζουσα δραστηριοποιούνται στην αγορά κατασκευής μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος.

Οι μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος χρησιμοποιούνται για τη συλλογή στοιχείων για την μέτρηση της κατανάλωσης του ηλεκτρικού ρεύματος με σκοπό την τιμολόγηση. Οι πελάτες είναι κυρίως εταιρείες κοινής ωφέλειας (από μεγάλους παροχείς ενέργειας έως δημοτικούς διανομείς και συνεταιρισμούς).

Οι βασικοί τύποι μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας, είναι οι παραδοσιακοί ηλεκτρομηχανικοί (μετρητές “Ferraris”) και οι ηλεκτρονικοί ή ψηφιακοί μετρητές. Οι ηλεκτρονικοί μετρητές ανταγωνίζονται όσον αφορά την τιμή και τη λειτουργικότητα τους ηλεκτρομηχανικούς μετρητές ενώ προσφέρουν μεγάλη ευελιξία στους παροχείς ενέργειας, ώστε να προσαρμόζονται στις νέες ανάγκες της αγοράς. Ένας ιδιαίτερος τύπος μετρητή ηλεκτρικού ρεύματος για οικιακή χρήση είναι ο μετρητής προπληρωμής, ο οποίος όμως δεν χρησιμοποιείται ακόμα στην Ελλάδα.

Με βάση τη χρήση τους οι μετρητές διακρίνονται σε αυτούς που χρησιμοποιούνται για οικιακούς χρήστες (οικιακούς και μικρούς καταναλωτές), βιομηχανικούς χρήστες (μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις), καθώς και αυτούς για τη μέτρηση της κίνησης του ηλεκτρικού ρεύματος στο δίκτυο υψηλής τάσης μεταξύ διαφόρων παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην με αριθμ. IV/M.913 – Siemens/Electrowatt Απόφασή της, της 18^{ης} Νοεμβρίου 1997, έκρινε ότι όλοι οι τύποι μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος «ο συνήθης μηχανικός μετρητής Ferraris, ο ηλεκτρομηχανικός (υβριδικός) και ο ηλεκτρονικός» αποτελούν μία ενιαία αγορά. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην ανωτέρω υπόθεση θεώρησε ότι δεν απαιτείτο στενότερος καθορισμός της αγοράς ανάλογα με τις διάφορες χρήσεις, διότι:

- i. Η αναμενόμενη διαφοροποίηση των τιμολογίων θα επιταχύνει την εξάπλωση των ηλεκτρονικών μετρητών, που κατασκευάζονται ήδη επί δύο δεκαετίες,
- ii. Παρότι η τιμή των ηλεκτρονικών μετρητών ήταν υψηλότερη της τιμής των ηλεκτρομηχανικών μετρητών, η χρήση των ηλεκτρονικών μετρητών παρουσιάζεται αυξανόμενη (ακόμα και στα νοικοκυριά) και ενδέχεται να αποδειχθεί οικονομικότερη, εάν εξετασθεί το συνολικό κόστος και ληφθεί υπόψη το μικρότερο κόστος εγκατάστασης και διαχείρισης σε σύγκριση με τους μηχανικούς μετρητές,
- iii. Περαιτέρω, οι τιμές των ηλεκτρονικών μετρητών βαίνουν μειούμενες λόγω συνεχών τεχνικών βελτιώσεων και αυξημένου ανταγωνισμού από νέους προμηθευτές και η ψαλίδα μεταξύ της τιμής αυτών και των άλλων τύπων μετρητών συνεχώς κλείνει.

Με βάση όλα τα παραπάνω ως σχετική αγορά της παρούσας υπόθεσης ορίζεται η αγορά για μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος, που περιλαμβάνει τους ηλεκτρομηχανικούς και ηλεκτρονικούς μετρητές.

IV. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

Κατά την κρίση της γνωστοποιούσας, σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό εξέταση υπόθεση είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση. Ειδικότερα, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι «παρά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άφησε ανοιχτό το θέμα του ορισμού της γεωγραφικής αγοράς στην υπόθεση *Siemens/Elektrowatt*, δέχθηκε ότι υπάρχει ισχυρή τάση ομοιομορφίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπάρχει ένας αριθμός προμηθευτών που δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη ή τουλάχιστον σε διάφορα κράτη μέλη. Η δραστηριοποίηση της Iskra, εταιρίας από τη Σλοβενία, απέδειξε την διεθνοποίηση της αγοράς και ως αποτέλεσμα της κοινοτικής οδηγίας για τους οργανισμούς κοινής ωφελείας, οι πελάτες υποχρεώθηκαν (τουλάχιστον για συμβάσεις μεγάλων προμηθειών) να διενεργούν διαγωνισμούς σε πανευρωπαϊκή βάση».

Επίσης, τα μέρη αναφέρουν ότι «τα τελευταία χρόνια έχουν σημειωθεί σημαντικές εξελίξεις στην εναρμόνιση των ρυθμίσεων σχετικά με τους μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας σε ολόκληρη την Ευρώπη και ότι οι εξελίξεις αυτές έχουν περιορίσει τα εμπόδια για τους κατασκευαστές που επιθυμούν να πωλούν μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος σε ολόκληρη την Ευρώπη».

Περαιτέρω αναφέρει ότι «η εφαρμογή της οδηγίας για τα όργανα των μετρήσεων θα έχει ως αποτέλεσμα ότι, μόλις ένας μετρητής ηλεκτρικού ρεύματος εγκριθεί προς πώληση σε ένα κράτος μέλος, θα πρέπει να γίνεται αποδεκτός από τα υπόλοιπα κράτη μέλη, υπό τον όρο της συμμόρφωσης με τα σχετικά εθνικά πρότυπα και ότι αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των πελατών που έχουν συνάψει συμβάσεις σε διάφορες χώρες κατόπιν διαγωνισμών –για παράδειγμα, η RWE και η EON στην Γερμανία, και η Endesa και η Union Fenosa στην Ισπανία. Η AMPY, εταιρεία του ομίλου της εξαγοράζουσας κέρδισε πρόσφατα έναν διαγωνισμό στην Ισπανία, που εκτελεί από τις εγκαταστάσεις παραγωγής της στο Ηνωμένο Βασίλειο. Τα μεταφορικά έξοδα κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα. Οι μετρητές ηλεκτρικής ενέργειας μεταφέρονται εντός της Ευρώπης με φορτηγά και τα μεταφορικά έξοδα αντιστοιχούν σε περίπου 1% της αξίας των πωλήσεων. Ακόμα και όταν διαθέτουν τα προϊόντα τους μέσω τρίτων διανομέων, οι παραδόσεις γίνονται απευθείας στους τελικούς καταναλωτές από το εργοστάσιο της εταιρείας».

Παρότι, με βάση τα παραπάνω, ως σχετική γεωγραφική αγορά θα μπορούσε να θεωρηθεί η γεωγραφική αγορά του ΕΟΧ, εντούτοις και, προκειμένου να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις που θα έχει η υπό εξέταση εξαγορά στην εγχώρια αγορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού ορίζει στην παρούσα υπόθεση ως σχετική γεωγραφική αγορά για τα προϊόντα αυτά το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

V. Οι αγοραστές των μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος είναι κυρίως οι επιχειρήσεις παροχής ενέργειας όπως η ΔΕΗ. Οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν ως επί το πλείστον μεγάλη διαπραγματευτική ισχύ και για την κάλυψη των αναγκών τους σε μετρητές διενεργούν ως επί το πλείστον διεθνείς ανοιχτούς δημόσιους μειοδοτικούς διαγωνισμούς σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες περί δημοσίων προμηθειών.

Η γνωστοποιούσα καθώς και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην προαναφερθείσα απόφαση της Siemens, αναφέρουν ότι η αγορά για τους μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος έχει επηρεασθεί από τα μέτρα απελευθέρωσης της αγοράς ενέργειας με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των τιμών των μετρητών (ηλεκτρομηχανικών και ηλεκτρονικών).

Κατά την εκτίμηση των μερών, τα βασικά κριτήρια επιλογής μετρητών για τους οργανισμούς κοινής ωφέλειας είναι: (i) το κόστος, (ii) η τιμή εγκατάστασης, (iii) οι απαιτήσεις συντήρησης, (v) η διάρκεια της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Η Landis, όπως και οι περισσότεροι εκ των ανταγωνιστών της, αγοράζει τα περισσότερα μέρη των ηλεκτρικών μετρητών από εξωτερικούς προμηθευτές και επικεντρώνεται μόνο στο σχεδιασμό και στη συναρμολόγηση των μεγάλων υποσυστημάτων και του τελικού προϊόντος, αναθέτοντας υπεργολαβικά σε τρίτους το μεγαλύτερο μέρος της κατασκευαστικής διαδικασίας των ανταλλακτικών. Κανένας άλλος ανταγωνιστής δεν έχει εργοστάσιο παραγωγής στην Ελλάδα εκτός από την αντιπρόσωπο της εταιρείας ACTARIS, η οποία διαθέτει κάποιες εγκαταστάσεις για έλεγχο και παραμετροποίηση (προγραμματισμό) ηλεκτρονικών μετρητών.

Ο βασικός πελάτης της Landis στην Ελλάδα, όπως αναφέρθηκε, είναι η ΔΕΗ. Κατά το τρέχον έτος η εταιρεία πούλησε τα προϊόντα της και σε άλλους [...] μικρούς πελάτες (συμπεριλαμβανομένων εργολάβων, εμπόρων, βιομηχανιών κλπ.), κανείς από τους οποίους δεν υπερέβη σε καθαρές τιμολογηθείσες πωλήσεις το ποσό των [...] Ευρώ. Το σύνολο των πωλήσεων προς τους πελάτες αυτούς δεν υπερβαίνει το ποσό των [...] Ευρώ, το οποίο αντιστοιχεί σε ποσοστό μικρότερο του [...] % των συνολικών πωλήσεων της εν λόγω εταιρείας στην Ελληνική αγορά.

Όσον αφορά στα εμπόδια εισόδου στην υπό κρίση αγορά, τα μέρη ισχυρίζονται ότι είναι σχετικά εύκολο για μια εταιρεία να συμμετάσχει σε διαγωνισμό προμήθειας μετρητών στη χώρα μας.

Σημειώνεται δε ότι πρόσφατα υιοθετήθηκε η Οδηγία 2004/22/EK της 31^{ης} Μαρτίου 2004 για τα όργανα μέτρησης (measuring instruments directive “MID”). Η εν λόγω οδηγία αποσκοπεί στην εναρμόνιση των ρυθμίσεων σχετικά με τους μετρητές ηλεκτρικού ρεύματος στην ΕΕ, προκειμένου να απαλειφθούν τεχνικοί φραγμοί στην ελεύθερη κυκλοφορία τέτοιων προϊόντων στην εσωτερική αγορά.

Ο σκοπός και το πιθανό αποτέλεσμα της MID είναι να δημιουργηθεί μία ενιαία ευρωπαϊκή αγορά για τα όργανα μέτρησης, που θα παρέχει περισσότερες ευκαιρίες στους κατασκευαστές, να διαθέτουν τα προϊόντα τους σε ολόκληρο τον ΕΟΧ.

Εξάλλου οι τεχνικές προδιαγραφές που θέτει η ΔΕΗ για τους μετρητές έχουν συνταχθεί με βάση τα διεθνή πρότυπα και ως εκ τούτου είναι δυνατόν σε οποιονδήποτε, με παρουσία σε άλλες γεωγραφικές αγορές, παραγωγό μετρητών ενέργειας, να συμμετάσχει σε διαγωνισμό της.

Κατά δήλωση των μερών, η παραγωγή μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλή τεχνογνωσία.

Κατά το οικονομικό έτος 2003, η Landis επένδυσε [...] εκατομμύρια Ευρώ σε R&D, που αντιστοιχεί σε [...] % των πωλήσεών της. Η Landis επενδύει περίπου το μισό των επενδύσεών της σε έρευνα και ανάπτυξη για τον επανασχεδιασμό και την ανάπτυξη του υφισταμένων προϊόντων. Το υπόλοιπο επικεντρώνεται στην ανάπτυξη νέων προϊόντων, σε νέες λειτουργικότητες και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας.

Κατά το οικονομικό έτος 2003, η επένδυση της AMPY σε έρευνα και ανάπτυξη ανήλθε σε [...] εκατ. Ευρώ.

VI. Κατά την εκτίμηση των μερών, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το μερίδιο της Landis στην υπό κρίση σχετική αγορά ανέρχεται στο 24% περίπου και της AMPY στο 6% περίπου.

Στην ελληνική αγορά για το έτος 2003 ο κύκλος εργασιών των ηλεκτρομηχανικών μετρητών (Ferraris) για οικιακή χρήση ανέρχεται σε [...] εκατομ. Ευρώ περίπου και των I και C (βιομηχανικών / εμπορικών) σε [...] εκατομ. Ευρώ περίπου με [...] τεμάχια για τους πρώτους και [...] για τους δεύτερους.

Στην εθνική αγορά η Landis εκτιμά ότι, επί του παρόντος, κατέχει ποσοστό 94,5% περίπου στην σχετική αγορά των μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος, η Actaris το 5% και οι λοιπές εταιρείες (DZG –Γερμανία και ABB/Elster – Γερμανία) το υπόλοιπο 0,5%. Ο Τομέας AMPY (όμιλος εξαγοράζουσας) δεν έχει παρουσία στην Ελλάδα.

Τα προηγούμενα έτη (2001-2002), το μερίδιο αγοράς για την Landis ανερχόταν στο 98% περίπου και στο 2% για την Actaris και τις λοιπές εταιρείες (DZG –Γερμανία και ABB/Elster –Γερμανία).

Το υψηλό μερίδιο που κατέχει η Landis στην υπό κρίση σχετική αγορά, οφείλεται στην ύπαρξη μακροχρόνιας σύμβασης-πλαίσιου που είχε συνάψει η ΔΕΗ με την εταιρεία το 1987 για την προμήθεια ηλεκτρομηχανικών μετρητών ενέργειας, την οποία ακολούθησε σχετική προγραμματική συμφωνία.

Δεδομένου ότι η παραπάνω συμφωνία λήγει στο τέλος του τρέχοντος έτους, η ΔΕΗ έχει προκηρύξει διεθνή διαγωνισμό για την προμήθεια μετρητών που θα καλύψουν τις ανάγκες της για το έτος 2005 και 2006. Στην εν λόγω προκήρυξη προβλέπεται ότι η ΔΕΗ διατηρεί το δικαίωμα ν' αυξήσει ή να μειώσει την αξία της κατακυρωθείσας σύμβασης μέχρι 30% (αυξάνοντας ή μειώνοντας αντιστοίχως τις κατακυρωθείσες ποσότητες). Με βάση τον όρο αυτό η ΔΕΗ δύναται να κατακυρώνει στον μειοδότη το 70% ή περισσότερο (αντί του 100%) της σύμβασης. Το υπόλοιπο 30% κατακυρώνεται στον δεύτερο μειοδότη, αλλά στην ίδια τιμή με αυτή του μειοδότη (σε περίπτωση δε άρνησης του δεύτερου μειοδότη, η ΔΕΗ δικαιούται να αναθέσει την προμήθεια στον τρίτο μειοδότη – πάλι στην ίδια τιμή όπως του μειοδότη κ.ο.κ.)

Όσον αφορά τους ηλεκτρονικούς μετρητές, η ΔΕΗ μέχρι το έτος 2002, συμπεριελάμβανε στη σύμβασή της με την Landis για την προμήθεια ηλεκτρομηχανικών μετρητών και τους ηλεκτρονικούς μετρητές, για να καλύψει τις ανάγκες της. Όμως από το 2003, για την κάλυψη των αναγκών της σε ηλεκτρονικούς μετρητές, η ΔΕΗ προκήρυξε δύο

χωριστούς διαγωνισμούς για τους δύο τύπους (Α: χαμηλής τάσης τριφασικοί για απευθείας σύνδεση με το δίκτυο και Β: χαμηλής τάσης τριφασικοί για σύνδεση μέσω μετασχηματιστών).

Μετά τον διαγωνισμό για τους ηλεκτρονικούς μετρητές “τύπου Α”, η ΔΕΗ υπέγραψε τριετή σύμβαση «πλαίσιο» με την εταιρία Actaris (μέσω της ελληνικής εταιρείας διανομής των προϊόντων της ENERTA A.E.) και με την Landis. Οι εταιρείες Actaris και Landis ήταν οι μοναδικές εταιρείες που κατέθεσαν προσφορά στον εν λόγω διαγωνισμό. Στην εταιρεία Landis η ΔΕΗ κατακύρωσε το 80% των απαιτήσεων της και στην Actaris το 20%.

Για τους ηλεκτρονικούς μετρητές “τύπου Β”, η ΔΕΗ με βάσει τα αποτελέσματα του τελευταίου διαγωνισμού (Οκτώβριος 2003), κατακύρωσε το 70% της απαιτούμενης ποσότητας στην Actaris (μέσω της ENERTA A.E.) και το υπόλοιπο 30% στην Landis. Οι εταιρείες Actaris και Landis ήταν οι μοναδικές εταιρείες που συμμετείχαν στον διαγωνισμό.

VII. 1. Κατά το άρθρο 4 παρ.2 του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται: α) όταν συγχωνεύονται με κάθε τρόπο δύο ή περισσότερες προηγούμενες ανεξάρτητες επιχειρήσεις ή β) όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Συνεπώς, η εξαγορά του συνόλου (100%) των μετοχών της εταιρείας Metering HoldCo 3 (drei) από την εταιρεία Bayard Metering (Europe) GmbH, αποτελεί συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης, η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

2. Κατά το άρθρο 4β παρ.1 του παραπάνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν: α) με τη συγκέντρωση αποκτάται ή αυξάνεται μερίδιο αγοράς των προϊόντων ή των υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 4στ, που αντιπροσωπεύει στην ελληνική αγορά ή σε ένα σημαντικό, σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών, τμήμα της, τουλάχιστον τριάντα πέντε τοις εκατό (35%) του συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται με τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που θεωρούνται ομοειδή από τον καταναλωτή, λόγω των ιδιοτήτων, της τιμής τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται ή β) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, ανέρχεται, στην εθνική αγορά, τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ΕΥΡΩ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δέκα πέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ΕΥΡΩ.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου, δεδομένου ότι πληρούται η πρώτη από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του μεριδίου αγοράς, αφού η

εξαγοραζόμενη επιχείρηση Landis κατέχει μερίδιο αγοράς πάνω από 90% στην ελληνική αγορά.

Η γνωστοποίηση της εν λόγω συγκέντρωσης από την εξαγοράζουσα εταιρεία Bayard στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού που πραγματοποιήθηκε στις 12-8-2004 θεωρείται εμπρόθεσμη, δεδομένου ότι είχε προηγηθεί Αιτιολογημένη Αναφορά προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 4(5) του Κοινοτικού Κανονισμού περί συγκεντρώσεων (η Σύμβαση Εξαγοράς Μετοχών είχε υπογραφεί στις 29-6-2004 και η Αιτιολογημένα Αναφορά υποβλήθηκε στις 6-7-2004).

3. Κατά το άρθρο 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκέντρωσης που υπάγεται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή των υπηρεσιών τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση η σχετική αγορά προϊόντος, δηλ. η αγορά μετρητών ηλεκτρικού ρεύματος δεν αναμένεται να επηρεαστεί ουσιωδώς από την εν λόγω συγκέντρωση, δεδομένου ότι η εταιρεία Landis κατέχει μεν υψηλό μερίδιο στην ελληνική αγορά που ξεπερνά το 90%, η Bayard, όμως παρά την δραστηριοποίησή της στην ίδια σχετική αγορά με την Landis, δεν είχε ποτέ μέχρι πρόσφατα παρουσία στην ελληνική αγορά, ενώ δραστηριοποιούνταν ή άρχισαν να δραστηριοποιούνται άλλες πολυεθνικές εταιρείες με ισχυρή παρουσία σε άλλα κράτη μέλη (ACTARIS, ISKRA, KRIZIK GBI).

Το μέχρι σήμερα υψηλό μερίδιο της Landis οφείλεται κυρίως στην μακρόχρονη συνεργασία της εταιρείας με τη ΔΕΗ λόγω της προγραμματικής συμφωνίας η οποία λήγει στο τέλος του τρέχοντος έτους. Το γεγονός ότι, όπως αναφέρθηκε, η ΔΕΗ έχει προκηρύξει για πρώτη φορά ανοιχτό διεθνή μειοδοτικό διαγωνισμό για την προμήθεια ηλεκτρομηχανικών μετρητών, στον οποίο υπέβαλαν προσφορές μεγάλες εταιρείες του κλάδου, θα έχει ως πιθανή συνέπεια, όπως έχει ήδη συμβεί σε άλλα κράτη μέλη και εκτιμούν και ανταγωνιστές των μερών, χαμηλότερες τιμές και αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά..

4. Σύμφωνα με την Ανακοίνωση (2001/C 188/03) της Ε.Επ. σχετικά με τους δευτερεύοντες περιορισμούς, με τις αρχές της οποίας καταρχήν συντάσσεται και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, οι περιορισμοί αυτοί πρέπει να συνδέονται άμεσα με το κύριο αντικείμενο της συγκέντρωσης και να είναι αναγκαίοι για την πραγματοποίησή της, υπό την έννοια ότι, εάν δεν υπήρχαν, η συγκέντρωση δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ή θα μπορούσε μόνο υπό περισσότερο αβέβαιες συνθήκες, με αισθητά υψηλότερο κόστος, σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και με πολύ περισσότερες δυσχέρειες. Για να προσδιορισθεί δε εάν ένας περιορισμός είναι αναγκαίος ή όχι, πρέπει να ληφθεί υπόψη όχι μόνο η φύση του, αλλά επίσης να εξασφαλιστεί ότι η διάρκεια, το αντικείμενο και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του δεν υπερβαίνουν εκείνα που εύλογα απαιτούνται για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση ο μόνος δευτερεύων περιορισμός στο Συμφωνητικό Εξαγοράς είναι η ρήτρα μη προσέλκυσης υπαλλήλων (άρθρο 7.4), που έχει ως ακολούθως:

«Κατά το διάστημα πριν από την Ημερομηνία Κλεισίματος, τόσο ο Πωλητής όσο και η Demag απαγορεύεται να προσελκύσουν, να προσλάβουν, να συμφωνήσουν να προσλάβουν ή να αποσπάσουν από οποιοδήποτε Μέλος του Ομίλου οποιοδήποτε πρόσωπο που θα χαρακτηρίζεται ή που θα χαρακτηρίζεται κατά το Κλείσιμο ως Βασικός Εργαζόμενος.

Για χρονικό διάστημα δύο ετών από την Ημερομηνία Κλεισίματος, τόσο ο Πωλητής όσο και η Demag απαγορεύεται να αποσπάσουν από οποιοδήποτε Μέλος του Ομίλου οποιοδήποτε πρόσωπο που θα χαρακτηρίζεται κατά το Κλείσιμο ως Βασικός Εργαζόμενος, διευκρινιζόμενου, ωστόσο, ότι η ανωτέρω απαγόρευση δεν θα καταλαμβάνει τα ευρέα προγράμματα διαφήμισης ή προσέλκυσης εργαζομένων που δεν θα στοχεύουν ειδικά στην προσέλκυση τέτοιων προσώπων.

Οι «βασικοί εργαζόμενοι» προσδιορίζονται στο Παράρτημα 5.8(b) του Συμφωνητικού Εξαγοράς, που περιλαμβάνει έναν κατάλογο όλων των διευθυνόντων συμβούλων των Εταιρειών και όλων των υπαλλήλων του Ομίλου, των οποίων οι ετήσιες απολαβές κατά το προηγούμενο έτος υπερέβησαν το ποσό των EUR 150.000».

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού θεωρεί ότι οι ανωτέρω όροι είναι άμεσα συνδεόμενοι με το αντικείμενο της συγκέντρωσης και αναγκαίοι για την υλοποίησή της.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφαινεται ότι δεν συντρέχει νόμιμος λόγος απαγόρευσης της από 12.8.2004 γνωστοποιηθείσας, κατά το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων που αφορά την εξαγορά από την εταιρεία Bayard Metering (Europe) GmbH του συνόλου (100%) των μετοχών της εταιρείας Metering HoldCo 3 (drei) GmbH, σύμφωνα με την από 29.6.2004 Σύμβαση Εξαγοράς Μετοχών.

Η παρούσα εκδόθηκε την 30^η Σεπτεμβρίου 2004.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 361/Β/4-4-2001).

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Θεόδωρος Δεληγιαννάκης

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα